

Turinys

Padėka knygos rėmėjams	5
Pratarmė	6
<i>Irena Ilgutienė. Bendruomenės vėliava</i>	9
<i>Jonas Tamošiūnas. Knyga istorijai ir ateičiai</i>	10
<i>Gintautas Gegužinskas. Mielieji, Tėviškė prasideda...</i>	11
<i>Kęstutis Valantonis. Mano širdis visada gimtinėje</i>	12
<i>Gitana Pučkienė. Kas mes esame?</i>	13
<i>Irena Ilgutienė. Mūsų nuveikti darbai</i>	16
<i>Dalia Greviškienė. Manikūnai istorijos įvykių kūryba</i>	20
MŪSŲ KRAŠTO PRAEITIES PUSLAPIAI	29
Manikūnai 1556 m. Upytės valsčiaus inventoriuje	30
<i>Dalia Greviškienė. Vienas kitas faktas iš Manikūnų krašto istorijos</i>	32
<i>Dalia Greviškienė. Mūsų gyventojai 1555–2008 m.</i>	33
<i>Parengė Lilija Lasauskienė. Manikūnų kaimo ribos XVIII a.</i>	34
<i>Lilija Lasauskienė. Manikūniečiai 1816 m.</i>	41
<i>Lilija Lasauskienė. Manikūnų ūkininkai ir jų žemė 1929 m.</i>	46
<i>Lilija Lasauskienė. Kaimo gyventojų surašymas 1942 m.</i>	51
DVASINIO GYVENIMO ATSPINDŽIAI KRAŠTE	65
<i>Dalia Greviškienė. Mes – Saločių šv. Juozapo bažnyčios rėmėjai</i>	66
<i>Lilija Lasauskienė. Manikūnų pavasarininkai</i>	68
<i>Dalia Greviškienė. Manikūnų krašto kryžiai</i>	74
<i>Salomėja Genovaitė Pučkienė. Kryžiaus 90-mečiui</i>	76
<i>Margarita Romanovskienė. Onos ir Petro Kazėnų šeima – katalikiškų vertybių puoselėtoja</i>	78
<i>Albina Aglinskienė. Relikvijos sugrįžo į bažnyčią</i>	80
<i>Dalia Greviškienė. Prasmingas gegužės sekmadienis</i>	83
KNYGNEŠIŲ TAKAIS	85
<i>Juozas Ratkus. Labai žiauri valdžia caro...</i>	86
<i>Dalia Greviškienė. Mūsų krašto knygnešiai</i>	88
<i>Lilija Lasauskienė. Knygnešės Agotos Venslovienės giminė</i>	89
<i>Donatas Pilkauskas. Knygnešys ir advokatas Česlovas Petraškevičius</i>	96

SAVANORIAI IŠ MANIKŪNŲ	101
<i>Dalia Greviškienė. Mūsų savanoriai</i>	102
<i>Lolita Putramentienė. Mūsų senelis savanoris Antanas Ulenskas</i>	104
<i>Minija Dambrauskaitė. Senelis savanoris Petras Dambrauskas</i>	109
<i>Gediminas Uogintas. Petras Uogintas</i>	112
<i>Gediminas Uogintas. Iš tėvo savanorio atsiminimų</i>	116
<i>Petras Baika. Naujokų rezervo dokumentas</i>	117
MŪSŲ KRAŠTO IŠEIVIAI	119
<i>Juozas Ratkus. Apie apie save ir Manikūnus</i>	120
<i>Dalia Greviškienė. Juozas Ratkus: iš Manikūnų į užjūrius...</i>	121
<i>Dalia Greviškienė. Petras Armonas</i>	123
MŪSŲ TREMTINIAI	127
<i>Rita Bedulytė. Manikūnų krašto tremtiniai</i>	128
<i>Margarita Romanovskienė. Į gimtinę negrįžęs Leonas Jonas Kazėnas</i>	131
<i>Minija Dambrauskaitė. Vaikystė be mamos</i>	136
<i>Genovaitė Joana Trepulienė. Senelis Kazys Paplauskas</i>	138
<i>Stanislovas Abromavičius. Alkanos vaikystės spalvos</i>	140
<i>Justina Steponavičiūtė. Tremties šešėlis Vytauto Venslovo kelyje</i>	144
<i>Doc. dr. Algis Povilionis. Iš Manikūnų – į Sibiro platybes</i>	147
PERŽENGUS MOKYKLOS SLENKSTĮ	157
<i>Dalia Greviškienė. Mokytojai Benita ir Balys Aleknos</i>	158
<i>Valerija Mačėnaitė. Prisiminimų paletė</i>	160
<i>Doc. dr. Vidmantas Butkus. Mano pirmoji mokytoja Benita Alekniėnė</i>	163
<i>Antanas Griauzdė. „Mažoji“ ir „Didžioji“ Manikūnų mokykla</i>	164
<i>Aleksas Motiejūnas. Manikūnų mokykloje</i>	166
<i>Kęstutis Valantonis. Į mokyklą – apie 3 km</i>	167
<i>Virginija Vegienė. Kai dirbau mokytoja Manikūnuose</i>	168
<i>Dalia Greviškienė. Švietimas Manikūnų kaime iki 1940 m.</i>	170
<i>Dalia Greviškienė. Manikūnų mokyklos mokytojai 1917–1990 m.</i>	176
MANIKŪNAI: FAKTAI, ĮVYKIAI, ŽMONĖS	179
<i>Ona Baikienė. Romanas, rašytas 1979 m.</i>	180
<i>Apolionija Griauzdienė. Gražiausias gyvenimas dabar!</i>	185
<i>Gitana Pučkienė. Gyvenimas eina ne veltui</i>	189

<i>Salomėja Genovaitė Pučkienė. Manikūnuose – jau šešta dešimtis</i>	192
<i>Aleksas Motiejūnas. Apie Manikūnus</i>	194
<i>Aleksas Varna. Iš Manikūnų išėjau į savą gyvenimą</i>	196
<i>Angelė Puikytė-Levickienė. Mūsų šeima Manikūnuose 1949–1960 m.</i>	200
<i>Antanas Griauzdė. Žvilgsnis į Manikūnų kaimą</i>	203
<i>Augustinas Armonas. Iš Manikūnų – į muzikos pasaulį</i>	204
<i>Vitalija Urbonavičienė. Žvilgsnis į Manikūnus iš Londono</i>	208
<i>Vitalija Urbonavičienė. Manikūnų bibliotekininkai</i>	210
<i>Vitalija Urbonavičienė. Trumpi prisiminimai apie kiną</i>	211

ŠIE KAIMAI – JAU TIK FAKTAS ISTORIJOJE 213

MANIKŪNĖLIAI

<i>Marija Skinderskytė-Steponavičienė. Manikūnėlių jau nėra</i>	214
---	-----

PURVIAI

<i>Genovaitė Joana Baltrulionytė-Trepulienė. Purviai – mūsų kaimas</i>	216
<i>Zita Milda Baltrulionytė-Ilgutienė. Įvykiai Purviuose nuo 1947 m.</i>	218
<i>Gertrūda Janušonytė. Mano gimtasis kaimas</i>	220
<i>Elena Pažemeckienė. Aleksandro ir Apolonijos Smilgų šeima</i>	226

MOMELĖNAI

<i>Gitana Pučkienė. Momelėnų kaimas</i>	228
---	-----

MITRIŠIŪNAI

<i>Elena Jovaišaitė-Baltrulionienė. Mitrišiūnų k. žmonių gyvenimas</i>	232
<i>Aleksas Motiejūnas. Mitrišiūnai</i>	235

PETROŠYNAI

<i>Halina Misevičiūtė-Makavičienė. Mes – iš Petrošynų dvaro</i>	238
<i>Aleksas Motiejūnas. Žvilgsnis į Petrošynų dvarą iš vienkiemio</i>	242

AMATAI, VERSLAI, POMĖGIAI 245

<i>Dalia Greviškienė. Manikūnų krašto darbštuoliai</i>	246
<i>Lilija Lasauskienė. Medžio drožėjas Vidmantas Griauzdė</i>	247
<i>Margarita Romanovskienė. Audėja Valerija Kazėnaitė-Vasiliauskienė</i>	251
<i>Margarita Romanovskienė. Siuvinėtoja Zuzana Kazėnaitė</i>	256
<i>Vitalija Talmantienė. Pamilęs medį Petras Kazėnas</i>	259
<i>Margarita Romanovskienė, Vitalija Talmantienė.</i>	
<i>Mūsų močiutė Ona Kazėnienė</i>	263
<i>Dalia Greviškienė. Zenta Bračkienė</i>	265

<i>Irena Ilgutienė. Bronislava Jankauskienė</i>	266
<i>Dalia Greviškienė. Ela Jankauskienė</i>	267
<i>Gitana Pučkienė. Agota Motiejūnienė</i>	268
<i>Dalia Greviškienė. Eugenija Veronika Motiejūnienė</i>	269
<i>Irena Ilgutienė. Teodora Motiejūnienė</i>	271
<i>Irena Ilgutienė. Marijona Načiūnienė</i>	272
<i>Gitana Pučkienė. Marija Nakvosas</i>	274
<i>Dalia Greviškienė. Salomėja Pelegrimienė</i>	275
<i>Irena Ilgutienė. Raimondas Jankauskas</i>	276
<i>Irena Ilgutienė. Drožėjas Jonas Micevičius</i>	278

MEDICINA MŪSŲ KRAŠTE 281

<i>Dalia Greviškienė. Senelių liaudies medicinos išmintis</i>	282
<i>Genovaitė Gugaitė-Pipinienė. Pirmasis medicinos punktas</i>	284
<i>Janina Stasė Rindzevičienė. Manikūnuose 1973–1975 m.</i>	286

MANIKŪNIEČIŲ AMŽINO POILSIO VIETA 291

<i>Dalia Greviškienė. Palydint į paskutinę kelionę</i>	292
<i>Vida Steponavičienė. Manikūnų k. I-osios kapinės</i>	295
<i>Gitana Pučkienė. Manikūnų k. II-osios kapinės</i>	298
<i>Irena Ilgutienė. Kitos mūsų krašto kapinaitės</i>	303

KALBOS IR TAUTOSAKOS SKRYNIŲ PRAVĖRUS 305

<i>Dalia Greviškienė. Manikūnų krašto vietovardžiai</i>	306
<i>Mūsų atsiminimų vingiais. Užrašė Dalia Greviškienė</i>	307
<i>Petras Kazėnas (s.). Kaip mes šventėme</i>	308
<i>Dalia Greviškienė. Mūsų senoliai dainavo</i>	310
<i>Ona Baikienė. Vestuvių papročiai</i>	320
<i>Senovės vestuvių vainikėlis</i>	321

MANIKŪNAI ŠIANDIEN 323

<i>Rasa Murauskaitė. Žmonių ir krašto istorijos</i>	324
<i>Rasa Murauskaitė. Edmonto ir Viginto Ilgučių ūkiai</i>	325
<i>Irena Ilgutienė. Ūkininkai Irma ir Antanas Jasėnai</i>	329
<i>Rasa Murauskaitė. Jankauskų šeima: ūkininkas ir kalvis</i>	330
<i>Rasa Murauskaitė. Sūrininkai Inga ir Gintautas Aglinskai</i>	332
<i>Rasa Murauskaitė. Aurelijaus Motiejūno ūkis</i>	334
<i>Rasa Murauskaitė. Steponavičių šeimos kasdienybė</i>	336

<i>Rasa Murauskaitė. Ūkininkas Mykolas Paškevičius</i>	338
<i>Rasa Murauskaitė. Astos Brazdžionienės ūkyje</i>	339
<i>Rasa Murauskaitė. Jonas ir Aleksandra Šameliai</i>	340
<i>Rasa Murauskaitė. Ūkininkė Genovaitė Paulienė</i>	341
<i>Irena Ilgutienė. Ūkininkas Donatas Skuja</i>	342
<i>Irena Ilgutienė. Kęstutis Pučkis</i>	343
<i>Irena Ilgutienė. Ūkininkė Regina Skujienė</i>	344
<i>Irena Ilgutienė. Gintaras Rinkūnas</i>	345
<i>Dalia Greviškienė. Manikūnų krašto gyventojai 2015 07 01</i>	346
<i>Irena Ilgutienė. Šventė „Manikūnams – 460“</i>	352
<i>Petras Venslovas. Mūsų Manikūnai</i>	355
<i>Salomėja Genovaitė Pučkienė. Manikūnų krašto bendruomenės daina</i>	357
<i>Lionė Lapinskienė. Keli žodžiai apie Manikūnų kraštą</i>	360
<i>Lionė Lapinskienė. A few words about Manikūnai countryside</i>	362
PRIEDAI	365
<i>Lionė Lapinskienė. Redaktorės pastabos</i>	365
Santrumpos	367
Asmenvardžių rodyklė. <i>Parengė Ringailė Lapinskaitė</i>	369
Vietovardžių rodyklė. <i>Parengė Ringailė Lapinskaitė</i>	388
Prenumeratorių sąrašas	392
Informacija apie nuotraukas	398